

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 13 oktober 2011

MEDITATIE

De vrouw van Lot

Hebben we wel eens aan de vrouw van Lot gedacht? Zijn wij daar wel eens speciaal voor gaan zitten? Daartoe toch wekt de Heere ons op in dit woord. Met nadruk zegt Hij: Gedenkt aan de vrouw van Lot. En als wij dan aan de vrouw van Lot denken, dan gedenken wij haar als een vrouw die Sodom verliet. Dat is voor haar wat geweest.

In Sodom toch was zij thuis, daar was zij geboren en getogen. De omgeving was bijzonder mooi. Gods Woord zegt ervan, dat het was als de hof des Heeren. Het leek wel een paradijs. Er viel veel te genieten voor het oog, maar ook voor het vlees, want het was een uitermate zondige plaats.

En nu lezen wij van Lots vrouw niet, dat ze meegedaan heeft aan de uitspattingen der zonde, maar wij lezen ook niet, dat ze eronder gezocht heeft. Dat lezen we van Lot wel.

Ze kreeg twee engelen op bezoek, die haar ernstig waarschuwden voor het naderend verderf. En deze waarschuwing heeft ze niet naast zich neergelegd. Wij lezen van haar niet dat

Gedenkt aan de vrouw van Lot.

Lukas 17:32

ze erom gelachen heeft. Dat deden haar schoonzons wel. Wij lezen van hen, dat Lot in hun ogen was als jokkende. Zij hebben hem uitgelachen en de waarschuwing niet ter harte genomen. Dat heeft Lots vrouw wèl gedaan! Toch maakte ze geen haast. Zij vertoefde, zodat tenslotte de engelen haar bij de hand moesten nemen om haar buiten de stad te brengen. Wat al bemoeienissen maakte de Heere met deze vrouw. Hoe duidelijk kwam het in haar leven uit, dat de Heere geen lust had in haar verderf.

Maar zo is het met ons ook. Wat al bemoeienissen maakt de Heere met ons. Of zendt Hij tot ons ook geen engelen? Engel toch betekent: gezant, heraut, boodschapper, ambassadeur des hemels. En zijn het ook Gods knechten niet, die ons met de grootste nadruk en ernst waarschuwen

voor het naderend verderf? Hoe dringen ze vol liefde bij ons aan, als ze ons toeroepen: Hebt de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld is, want zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem. En de wereld gaat voorbij met al haar begeerlijkheid, maar die de wil Gods doet, blijft in der eeuwigheid.

En nemen wij die ernstige waarschuwing ter harte? Of blijven wij hinken op twee gedachten? Maar dan loopt het verkeerd met ons af. Gedenkt aan de vrouw van Lot.

Immers als die twee engelen haar uitgeleid hebben uit Sodom, dan zeggen ze tot haar: Behoud u om des levens wil, zie niet achter u om en sta niet op deze ganse vlakte! Ze is wel uitgeleid uit de plaats, die verdorven zal worden, maar nog niet uit de omgeving die onder het oordeel ligt. Om veilig te zijn, zal zij zich moeten haasten naar Zoar. Binnen de muren van dat stadje zal ze veilig zijn.

Wat is het een duidelijk beeld van Christus; zal het wel met ons zijn, dan zullen wij in Hem geborgen moeten zijn. In Hem kunnen wij voor God bestaan. Maar dan is ook nodig om door een oprecht geloof Hem te worden ingelijfd.

Dan alleen hebben wij deel aan al Zijn schatten en zegeningen. Nee, het zal ons niet baten, zo wij al vlak naast Hem stonden, want vlak naast Hem is buiten Hem en buiten Hem is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Dat wij het toch ter harte namen. Dat wij er naar staan zouden om Christus te mogen leren kennen tot zaligheid. Behoud u om des levens wil!

Met die woorden hebben de engelen afscheid van Lots vrouw genomen. En zij is aan het rennen gegaan om haar leven.

Toch is zij niet in Zoar gekomen, want al dravend zag ze om naar Sodom! Waarom deed ze dat toch? Ach, ze was met teveel banden aan Sodom verbonden dan dat ze Sodom zo maar los kon laten. Daar waren haar betrekkingen en bekenden. Daar had ze zo'n aangenaam leven geleid. Als het er op aan kwam, kon ze geen afstand doen

Inhoud

90e jaargang

Nr. 2

- 1 De vrouw van Lot
- 2 Uit de school
- 3 Wat is uw naam?:
De namen van Gods kinderen (39)
- 4 Uit het leven van... Ds. Chr. van Dam
- 5 Even maar...
- 6 Gewetensvorming (5)
- 8 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

van dat zondige leven. Zeker, haar voeten waren op weg naar Zoar, maar haar hart lag nog in Sodom. Zou het met velen van ons ook niet zo zijn?

Wij kunnen een voorbeeldig leven hebben en een rechtzinnige belijdenis, ijveren voor de waarheid, ons voegen bij Gods kinderen, door hen overgenomen en meegenomen worden, deelnemen aan het Avondmaal, en toch een hart hebben, dat niet oprecht is voor de Heere maar hunkert naar de zonde!

Ja, dat is juist het kardinale verschil met een oprecht kind van God. Deze toch laat de zonde, omdat hij de zonde heeft leren haten, omdat de zonde hem de dood is geworden. En het is hem tot gedurige smart, dat hij nog zoveel zonden bij zich gewaar wordt. Hoe gaarne zou hij heilig voor Gods aangezicht wandelen.

Lots vrouw zag om, hoewel zij bijna in Zoar was. Wat erg! Bijna behouden, toch nog verloren! Want terwijl ze omzag, al rennend, zonder stil te staan, werd ze getroffen door het rechtvaardig oordeel Gods. Ze versteende, ze werd een zoutpilaar! Gedenk toch aan de vrouw van Lot. Hoe anders was het

dan met Lot. Zeker, ook hij vertoefde, ook hij moest uitgeleid worden door de engelen, maar eenmaal uitgeleid heeft hij zich gehaast en gespoed om des levens wil. Er bestond voor hem maar één ding: Hoe kom ik behouden in Zoar. Biddend en smekend heeft hij de weg naar Zoar afgelegd. Dat kleine Zoar had waarde voor hem. Bij Sodom vergeleken had het geen enkele aantrekkelijkheid, maar binnen de muren van Zoar was veiligheid, Ja, voor het natuurlijk oog heeft Christus niets aantrekkelijks. Jesaja vergelijkt Hem met een wortel uit dorre aarde en zegt dan van Hem: Hij had geen gedaante nog heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben. Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen. Maar u die gelooft, is Hij dierbaar. Hij is het immers, Die al uw ongerechtigheden vergeeft, Die al uw krankheden geneest, Die uw leven verlost van het verderf, Die u kroont met goedertierenheid en barmhertigheden.

wijlen ds. J. van Haaren

de vorm eens rustig naar de inhoud. Wat mis je dan? Krijgt God er de eer of gaat het om de mens? Altijd maar weer om de mens'.

Er ontstaat een gesprek. Ze komen er later op terug. Ze zijn toch maar niet gegaan: 'Mijn ouders willen het ook niet...!' Reactie vanuit de school: 'Verstandig, wees maar voorzichtig. Waar je niet mee omgaat, word je ook niet mee besmet. Toch?'

Het doet me denken aan dat weiland, waar we met een paar kleinkinderen naar toe gaan. Om te vliegeren. Je maakt een hele tocht. Over een brug, langs landweggetjes, je springt over smalle slootjes en nadert dat grote hek. We klimmen er over. Het weiland is omheind met schrikdraad. Tenminste, zo lijkt het wel. Koeien liggen rustig te grazen, in de verte. *Is* het wel schrikdraad en *staat* er wel stroom op?

'Jongens, hier blijven, hoor!' Kinderen onderzoeken graag. Willen het ervaren. Kijken waar de grens is. Als je een schok krijgt, weet je het zeker. Zo'n schok valt toch wel mee? Even proberen, even voelen?

'Blijf er maar vandaan, dat is veel veiliger. Breng je niet onnodig in gevaar'. Een soortgelijk verhaal lees ik in het RD van 10 september, onder de titel: 'Kom niet te dicht bij de vangrail'.

Eva en Jozua

De Heere heeft in Genesis 2 tot Adam en Eva gezegd dat ze niet van de boom der kennis des goeds en des kwaads mogen eten. Het proefgebod in vers 17. In Genesis 3:3 spreekt Eva tot de slang. Daar zegt zij echter niet alleen dat ze niet van de vrucht van die boom mogen eten, maar die ook *niet mogen aanroeren*. Heeft zij het gebod van de Heere verzwaaard? Begint ze hier al te wankelen, zoals kanttekening 7 zegt? Is zij bang om te zondigen en wil ze zo ver mogelijk van deze vrucht vandaan blijven? Niet eten, zelfs niet aanraken.... Wijken van alle kwaad, het gevaar niet zoeken. Afstand houden. Datzelfde vinden we in Jozua 23:7. Hier spreekt de oude Jozua het volk toe. En hij kent hun zwakheden, weet van hun afwijken en zondigen. Jozua had in zijn laatste toespraken tot het volk kunnen zeggen: 'Jullie mogen geen afgoden dienen, je moet je niet voor vreemde goden neerbuigen. Zorg ervoor dat ze niet in je huis komen'. Maar hij spreekt over: 'Gedenkt ook niet aan den naam hunner goden'. Vergeet zelfs die namen maar. Laat ze je geheugen en je hart niet bezetten. Bij hem zien we ook het wijze advies:

Uit de school

Veilige distantie

De felgekleurde flyer valt in de brievenbus. Een regenboog, met de uitnodigende slogan "Grote tentcampagne" in Voorthuizen. Evangelisatie en genezingsdiensten vanuit Stichting Het Lichtpunt. Getuigenissen van bezoekers. 'Zij gingen u voor, zij raakten Jezus aan! In de diensten kan ook voor uw noden gebeden worden' (Markus 5:25-34) Op de website is nog veel meer te zien en te lezen. Bijvoorbeeld over de genezingsdiensten en de thema's die worden behandeld.

Het is zo aantrekkelijk. Zeker als je ziek bent. Gebed, gesprek, geloof, getuigenis en genezing vloeien samen. Heel krachtig. Veel jongeren vallen er voor. Leuk gekleurde groene tenten, vlaggen en een evangelisatiebus. 'Wat denkt u meneer, toch zeker de moeite waard om er kennis van te nemen? Er staat toch: onderzoekt alle dingen? Je

moet er geweest zijn om te weten of het Bijbels is. Anders kun je nooit een echt oordeel geven'.

Zij hebben de folder ook gelezen en vragen mijn mening: 'Wat denken jullie, spreekt de website en die flyer, die jullie ook gezien hebben, geen boekdelen? Waar ligt het accent? Kijk door

'Blijf zover mogelijk van het kwade vandaan. Laat het je gedachten niet in beslag nemen'. Daar mogen we ook in 2011 nog om vragen.

Drie jongeren

We lezen in Daniel 3 over drie jongens. Ze zijn op een feest. Maar wat zoeken ze daar? Horen ze daar wel? Brengen zij zichzelf niet onnodig in gevaar? Hadden ze niet thuis moeten blijven? Ze weten toch dat dit gevaarlijk terrein is. Wij mijden toch juist *die* plaatsen waar God wordt onteerd?

De koning heeft alle hooggeplaatsten uitgenodigd. Ook deze drie 'jongelingen' behoren daar ambtshalve blijkbaar bij. Zij kunnen er niet onderuit. Kanttekening 20 bij Daniel 3:12 spreekt over 'die zich in deze generale bijeenkomst niet hebben kunnen of mogen weghouden'. We weten de geschiedenis. Ik wijs slechts op die éne zin uit Daniel 3:17. 'Onze God, Dien wij eren...'. Ze hebben het alle drie beleden tegenover Nebukadnezar. Het komt uit hun hart, ze menen het oprecht. Dat kun je zien, want ze blijven weigeren. Ze willen niet buigen. En dat met de dood voor ogen.

Wat een realiteit. Echt geen groot-spraak, maar ze kunnen niet anders, omdat de Heere hen sterkt en het zaligmakend geloof in beoefening schenkt. En let eens op de uitkomst. De Heere redt de Zijnen. Altijd! Hij komt op voor Zijn eigen werk. Hebben deze drie jongens wel veilig afstand gehouden? Ja zeker, zij juist wel! Ze moeten wel *in* de oven, maar ze komen er zeker uit. Zijn ze trots? Al die duizenden verwonderde en bewonderende blikken op hen gericht. Spreken ze tegenover Nebukadnezar: 'Ziet u nu wel dat wij... wat wij doen, wat wij durven...?' Als ze weer buiten de oven staan, wat zeggen ze dan? We lezen van hen geen woord. In stille, ootmoedige verwondering tegenover de Heere, hebben ze verwonderd gezwegen. Nebukadnezar begint ook niet met: 'Nu zal ik jullie belonen en nu ontvangen jullie...'. Nee, hij begint met: 'Geloofd zij de God van Sadrach, Mesach en Abed-Nego.' Wat zijn de jongens *daar* blij mee geweest. 'Zijn Naam moet toch eeuwig eer ontvangen'.

Barneveld,

A. Karens

WAT IS UW NAAM?

39

Ranken

'En gij de ranken.'

Johannes 15:5

Het is onmogelijk om over ranken te spreken zonder de wijnstok. Beiden horen bij elkaar. Christus vergelijkt Zichzelf bij een wijnstok. Hij is de ware wijnstok. Dit wil zeggen dat Hij met recht op die naam aanspraak kan maken. Een wijnstok is geen sierplant, maar het is een vruchtgewas. Er is geen andere vruchtboom waar zo wild takken aan schieten als aan een wijnstok. Zo vinden we rond de Wijnstok Christus een menigte van ranken.

Daar zijn in de eerste plaats de vruchteloze ranken. Deze ranken hebben wel enige verbinding met de wijnstok. Ook zien deze ranken er vaak weelderig uit. Er is een overvloed aan bladeren en er zijn lange groene uitlopers. Maar wat deze ranken missen is de vrucht. Bladeren en vrucht moeten we nooit met elkaar verwarren. Deze ranken zijn zelfs schadelijk voor de vruchtdragende ranken. Zulke nutteloze ranken neemt de Landman weg. Zij worden tenslotte buiten de wijngaard geworpen. Het beeld van de rank mag ons wel uitdrijven tot zelfonderzoek. Gods ware kinderen worden vergeleken bij de vruchtbare ranken. Zij hebben niet alleen een uitwendige band met de wijnstok, maar er is sprake van een inwendige vereniging. Het beeld van de rank is ook voor hen verootmoedigend. Een rank is slechts een holle buis. Bovendien zijn ranken zo zwak dat zij opgebonden moeten worden. Ook is een rank helemaal niets zonder de wijnstok.

Bent u zo'n vruchtdragende rank? Wat is vrucht? Dat is al wat uit Christus is. Welke geestelijke vruchten komen voort uit de Wijnstok Christus? De apostel somt de vruchten op: 'liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid'. Er staat niet dat alle ranken evenveel vrucht dragen. Maar een ding is zeker: de ranken, die het zwaarst beladen zijn, hangen het laagst bij de grond.

In deze vergelijking ligt een belangrijke les. De rank houdt het sap niet voor zichzelf. De sappen zijn namelijk voor de vruchten bestemd. Vaak zoeken Gods kinderen naar hetgeen voor hen aangenaam en troostvol is. Maar een rank is slechts een geleidebuis. De rank moet het sap voortstuwen naar de druiven. Hoe meer vrucht, hoe nuttiger de rank. De vruchtdragende ranken moeten gereinigd worden. Het snoei-mes moet eraan te pas komen. Ook de goede ranken hebben verkeerde uitlopers. De tuinman spreekt over 'dieven'. Dit zijn loten die het sap gebruiken dat voor de vrucht bestemd is. Daar is de uitloper van de hoogmoed. Dan gaat men met het werk Gods de hoogte in. Daar is de uitloper van de gerustheid. Denk aan de bruid op het bed van zorgeloosheid. Het is niet te zeggen wat er allemaal gesnoeid moet worden. Maar het snoeien komt de vrucht ten goede. Als dit gebeurt lijkt de Landman geen vriend van de wijngaard te zijn. Toch neemt Hij slechts weg wat overtollig en weelderig is. Als u dit reinigen mist bent u geen ware rank. De kanttekenaar schrijft: 'Hij zuivert ze, nl. door Zijn Woord en Geest, en ook door kruis en lijden'. De Landman gebruikt het snoei-mes van Zijn Woord. Maar Hij gebruikt daarbij ook het snoei-mes der beproeving. Een doorlopende reiniging is nodig. Zo komt God aan Zijn eer!

Nunspeet, ds. A. Schot

Uit het leven van...

Ds. Chr. van Dam

Op 10 september 1947 wordt kandidaat Chr. van Dam in Werkendam bevestigd tot predikant. Na Werkendam dient hij de gemeenten van Amsterdam-Centrum, Barneveld en Rotterdam-Zuid. In 1963 gaat hij met emeritaat en vestigt hij zich weer in Werkendam. Op 13 november 1976, binnenkort 35 jaar geleden, overlijdt hij daar, op de leeftijd van 83 jaar. In vijf artikelen blikken we op zijn leven terug. Waar mogelijk laten we ds. Van Dam zelf aan het woord.

Op 23 oktober 1893 wordt Christiaan van Dam geboren in de buurtschap Beijerse, gelegen bij Stolwijk. Zijn ouders, Willem Sijbrand van Dam en Niesje van Vliet zijn eenvoudige boerenmensen. Vooral in het voorgeslacht van zijn moeder heeft de Heere Zijn genadewerk willen verheerlijken. Van jongs af aan is Christiaan met indrukken van dood en eeuwigheid bezet en zoekt hij de eenzaamheid op. 'Ik was nog heel jong, toen ik mijn vader Psalm 136 hoorde lezen, met het telkens zich herhalende: 'Want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid'. Deze woorden maakten een zeer diepe indruk op mij en hoewel ik dat toen niet begreep, viel er een sterk verlangen in mij om die God te leren kennen en te mogen liefhebben. Van tijd tot tijd was er een behoefte om te bidden in het verborgene. Naast de woning van mijn ouders stond een schuur met een zolder, die gebruikt werd om stro op te bergen voor de varkens. Daar had ik een verborgen plaats als ik wilde bidden'. Zonder dat hij het beseft, valt hij op de (openbare) lagere school eveneens op. 'Eens kreeg ik onverwachts ruzie met een der jongens en werden er rake klappen uitgedeeld. Spoedig stonden alle kinderen om ons heen en werd er geroepen: 'Sla die fijne maar goed op de kop'. Mijn vechtlust versmolt. Ik was verbaasd, dat men mij een fijne noemde. Ik was in eigen oog helemaal niet fijn. Hoe wisten die jongens toch dat ik mijn ellende wel eens beweede voor God?' De jonge Van Dam heeft een onder-

zoekende geest inzake de waarheid en in zijn kinderjaren leest hij met intense belangstelling onder meer de "Oefeningen" van Justus Vermeer en de "Redelijke Godsdienst" van Wilhelmus à Brakel. Ook is er in die jaren een zeker verlangen om in Gods wijngaard werkzaam te mogen zijn. Omdat er op de ouderlijke boerderij geen werk is, wordt hij op twaalfjarige leeftijd bij een roomse slager in Schoonhoven tewerkgesteld. Dan breekt er een moeilijke periode aan in zijn leven. In geestelijk opzicht noemt hij dat later zelfs de donkerste periode uit heel zijn leven. Ondanks zijn afdwalingen mag hij echter ervaren dat de Heere hem niet loslaat. 'Eens stond ik met een vriendje voor de ingang van het kerkhof te Schoon-

Christus openbaarde Zich in Zijn dierbaarheid, algenoegzaamheid en gepastheid, zodat ik in zalige aanbidding en verwondering wegzonk.

hoven, waar mijn baas woonde. Bij de ingang stond met duidelijke letters te lezen: "Memento Mori". Dat betekent: Gedenk te sterven. Dat greep mij zeer aan, want ik gevoelde goed dat ik zo niet sterven kon, want voor een grote zondaar was God immers een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan! Ook als de toren van de Hervormde Kerk 's avonds zijn tien zware slagen liet dreunen, lag ik op mijn bed te beven, want weer had ik een dag in de zonde doorgebracht en weer was ik een dag dichterbij die ontzaglijke eeuwigheid'.

Nadat Van Dam van baas is veranderd, komt hij na enige omzwervingen in Alblasserdam terecht. Daar komt hij ook in aanraking met Gods volk, soms zelfs onder werktijd. 'Eens moest ik vlees bezorgen bij mensen van zeer eenvoudige werkende stand. Daar er geen bel aan de voordeur was, ging ik achterom en opende voorzichtig de

deur en hoorde daar de huisvader een hartroerend gebed doen. Dat greep mij zodanig aan, dat ik als verslagen doodstil luisterde en dat gezin hoogst gelukkig achtte, meer dan de rijken en de groten der aarde, die buiten God en Zijn Woord leefden'.

Ook ontmoet hij in Alblasserdam enkelen van Gods geofende volk. Eén van die ontmoetingen is hem altijd bijgebleven. 'Eens op een zondagavond voelde ik een zo sterke betrekking op Gods kinderen, dat ik mij vermande om op bezoek te gaan bij een bekeerde vrouw, Pietje Smit genaamd. Wat ik daar ontmoette heb ik nooit kunnen vergeten. In de eerste plaats die blijde verwondering, die afstraalde van de aangezichten van die vrouw en haar twee vrienden. Ik dacht: Hoe is dat nu mogelijk, als zij eens wisten wie ik ben, zij zouden mij onmiddellijk vermanen en daarna wegzenden. Maar nee, ik mocht gaan zitten, ik mocht leerzame en godvruchtige gesprekken beluisteren en toen het tijd was eindigde een der mannen met een hartroerend gebed, waarbij ik in het bijzonder met liefde aan de Heere opgedragen werd. Het was voor mij een onvergetelijke avond en toch durfde ik dat later nooit meer te doen. Ik was veel te slecht en te goddeloos om bij zulke heiligen van hoge plaatsen mij te voegen. Juist hun godvrezende wandel deed mij zien hoe oneindig ver ik daar vanaf stond'.

Op 1 augustus 1914 breekt de Eerste Wereldoorlog uit. Hoewel dit een ingrijpend gebeuren is, gaat het groten-deels aan Van Dam voorbij, omdat hij in die tijd vooral bezet is met de vraag: Hoe kom ik ooit tot God bekeerd? Meer dan eens zoekt hij de eenzaamheid op om zijn ongeluk voor de Heere te bewenen. Op 22 oktober 1914 komt daar echter verandering in. 'Ik was aan het werk op het land en in de nabijheid graasden vijf koeien. Daar liet God mij zien, welk een wonder de schepping was en hoe groot die God was, Die hemel en aarde gemaakt had. Dat die dieren nooit gezondigd hadden, doch ik, die redelijk-zedelijk naar Gods beeld en gelijkenis geschapen was, had zwaar en menigmaal gezondigd. Hoe diep was ik van God afgevallen, hoe geheel verdorven en onmachtig zag ik mijzelf liggen in de onmogelijkheid om zalig te worden. En toen kwam mij voor: 'Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering'. Wat viel dat woord als een zachte regen op de uitgedroogde ziele-akker. Hoe

wonderlijk was het mij daar te moede vanwege die bemoediging uit het Woord des Heeren. O, nu kon ik nog zalig worden, al had ik alle weldaden ook verbeurd en verzondigd'. De mogelijkheid van zalig worden.

In 1915 neemt Van Dam zijn intrek op de boerderij van zijn zuster in Bergambacht. 's Zondags zet hij zich daar in de Nederlandse Hervormde

Kerk onder het gehoor van ds. D. Th. Keck. 'Onder zijn bediening werd ik meer en meer gewaar dat ik Christus niet kende en dus geen Borg had voor mijn schuld en dat ik nog voor eigen rekening op de aarde stond, hoewel de Heere bij ogenblikken toch ook weer bemoedigde met de uitlating van Zijn trekkende liefde. Dan ging ik soms naar die knecht des Heeren en

sprak dan over die bemoedigen met hem op vrijmoedige wijze, maar dan kreeg ik ten antwoord: 'Ik zeg niet dat het geen genade is, maar het is Christus niet'.

Na een periode van duisternis en verwarring, van ongelof en bestrijding openbaart de Christus Zich in augustus 1917 aan de ziel van Van Dam. 'Op een keer op het land werkende, werd

Even maar...

Stuur ze maar toe....

Van een sollicitant op een reformatische scholengemeenschap werd gevraagd of hij de 'drie formulieren van enigheid' wilde ondertekenen. Zijn verbaasde reactie was: 'Uit hoeveel pagina's bestaan die formulieren? Stuur u ze anders maar toe, dan zal ik ze thuis lezen en ondertekenen. Hij dacht dus blijkbaar, dat het formulieren waren, van welk soort dan ook. Betrokkene is begrijpelijk niet benoemd.

U kent de uitdrukking 'drie formulieren van enigheid' vast beter en weet wat er mee bedoeld wordt. Het zijn onze drie belijdenisgeschriften: uit 1561 de Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGB), de Heidelbergse Catechismus (HC) uit 1563 en als derde de Dordtse Leeregels (DL) uit 1618/19. Een andere vraag is, of u ze met uw hoofd kent. Nog dieper gaat de vraag of u ze met uw h art na spreekt. Uiteindelijk gaat het immers wezenlijk daarom.

Bij het woord *formulier* denken we al gauw aan een belastingformulier of iets dergelijks. Maar het oude Nederlandse woord vinden we bij voorbeeld terug in de inleiding boven Luk 11 van onze Statenvertalers, nader uitgelegd in kanttekening (nr. 1). Leest u het maar na. Er wordt mee bedoeld een voorbeeld, een leidraad, iets wat vast ligt.

Dan het woord *enigheid*. Dat is nu in plaats van drielettergrepen tweelettergrepig geworden. Dan herkent u het direct. Dus het betekent gewoon *eenheid*, eensgezindheid, overeenstemming van

gevoelen. De uitdrukking 'drie formulieren van enigheid' houdt dus in: dat er wat vastgelegd is en dat die vastlegging een eenheid vormt. Wat is er dan door onze vaders vastgelegd? En waarin vormen deze drie dan een eenheid? Dat voelt u wel aan: de eenheid vormt het eerbiedig na spreken van de woorden Gods. Ons godzalig voorgelicht wil niets anders dan luisteren naar wat de Heere spreekt in Zijn onfeilbaar Woord. Hoe verschillend de drie belijdenisgeschriften ook zijn, door hun tijd en omstandigheden van ontstaan, maar hierin zijn ze hartelijk  en. Hierin blijkt duidelijk de gemeenschap de heiligen. In de onvoorwaardelijke gehoorzaamheid aan de Schriften. De kerk der eeuwen vormt een eenheid in de Schriften. Door het getuigenis van de Heilige Geest (NGB 5 midden) wordt door de eeuwen heen deze eenheid met het hart ervaren en met de mond beleden.

Wanneer dus lasterlijk gezegd wordt dat onze belijdenisgeschriften 'een Bijbel bij de Bijbel' vormen, dan getuigt dit van laakbare onkunde Want als je de belijdenis kent, weet je goed dat die zich uitdrukkelijk onder de Bijbel stelt. Lees NGB 7 maar rustig. Daarom moeten we zo zuinig zijn op de eenheid van de Schrift en de eenheid met de kerk der eeuwen. Zeker in een individualistische en a-historische tijd als de onze. Daarom is het zo ook dringend, dringend nodig voor jong en oud onze belijdenis te kennen. Kennen met ons hoofd en hart!

In het verschillende karakter van

de drie belijdenisgeschriften komt door Gods wijsheid en leiding met de kerk der vaders ook zo mooi deze geestelijk en praktische eenheid uit. De NGB is een getuigenis naar buiten in de samenleving die de kerk uitermate vijandig gezind is. De HC is een bevindelijk geschrift dat zo schriftgetrouw en pastoraal onderwijs geeft in de weg ten leven. De enige troost uit vrije genade. Genade, niet als loze kreet, maar vanuit de doorleving vanaf het prilste begin van de levendmaking. De DL onderstrepen dit genadekarakter van de door God gewerkte en onderhouden troost. Omdat de weg naar de Zaligmaker zo vanuit de mens verdonkerd was en de kerk door de remonstrantse dwalingen dreigde niet meer te weten, wat nu werkelijk zuivere genade was. Soevereine genade, die de Heere aan niemand schuldig is. De verkiezende genade (hoofdstuk 1) van het welbehagen in Christus (hoofdstuk 2). En hoe dat beleefd wordt (hoofdstuk 3/4). Er is geen belijdenisgeschrift dat zo duidelijk het genadekarakter van de weg naar Jezus ons vanuit de eenheid van de Schriften voorhoudt als de DL.

Kent u de drie formulieren van enigheid z o met uw hart? Zouden we er niet maar aandacht aan even? Het blijkt echt nodig. Want de kerkgeschiedenis leert, dat men van de kerkgeschiedenis niets leert. Onkunde doet zo dwalen.... Onbekend maakt zo onbeminde. Zonder onze doorleefde belijdenis ontstaat een andere geloofsbeleving. Ook onder ons?

v.a.

mij klaar en zakelijk getoond, dat ik door de werken der wet nooit meer zalig zou kunnen worden. Integendeel, ik zag mij liggen onder de vloek der wet. Ik was diep ongelukkig en moest het recht der wet volkomen billijken. Ik heb daar diep gebogen voor mijn Rechter, Die ik in Zijn grootheid, majesteit en heiligheid aanschouwde, en ingezien dat Hij van Zijn recht geen afstand doen kon. Toen behaagde het de Heere mij te bepalen bij deze woorden: 'Want zodanig een Hogepriester betaamde ons, heilig, onnozelen, onbesmet, afgescheiden van de zondaren, en hoger dan de hemelen geworden'. Wat ik daar aanschouwde door het geloof laat zich beter beleven dan vermelden. Christus openbaarde Zich in Zijn dierbaarheid, algenoegzaamheid en gepastheid, zodat ik in zalige aanbidding en verwondering wegzonk. Daar zag ik Hem, de Zoon van God, als de gezalfde Knecht des Vaders, Die in de wereld gezonden is

om te betalen de grote schuld, die de uitverkorenen gemaakt hadden'. Hierna krijgt Van Dam een andere gang in zijn leven. 'Vóór die tijd had, van achter gezien, te veel de grond van mijn hoop op de zaligheid gelegen in mijn tranen en gebeden en de strijd tegen de zonde. Zonder het recht in te zien, wilde ik heimelijk de Heere daarmee bewegen mij genadig te zijn. Maar daarna wist ik dat God in Zichzelf van eeuwigheid bewogen was geweest, om in Christus en op grond van Zijn verdienste de uitverkorenen de zaligheid te schenken, uit louter genade, door het geloof, zonder enige verdienste aan des mensen zijde. Ik was de weg naar de Sinaï ingeslagen en dat was een doodlopende weg geworden voor mij. Nu had de Heere door Zijn Woord en Geest voor mijn ziel de weg naar Golgotha ontsloten.' (wordt vervolgd)

Krabbendijke,

J.P. Sinke

een algemeen geldende, geaccepteerde norm die uitstijgt boven wat mensen ergens van vinden. Opvoeden in deze tijd betekent daarom dat bij gewetensvorming van kinderen als eerste weer moet doorklinken dat we als ouders en kinderen *leven voor Gods aangezicht*. Onlosmakelijk daaraan verbonden is een besef van de eeuwigheid. De werkelijkheid is dat ons leven van God gegeven is en dat de tijd die Hij ons geeft genadetijd is.

Wat is het belangrijk dat een kind al jong leert dat er een alwetende God is. Juist het jonge kind is nog zo ontvankelijk voor deze indrukken. Ouders behoren in alle eenvoud kinderen voor te leven in daden, voor te houden in woorden en vooral in het gebed dat er een levende en alwetende God is. Dit kan onder Gods zegen een middel zijn om kinderen met grote eerbied en diep ontzag te leren spreken over en te rekenen met God en met Zijn Woord.

De Bijbel is het boek waarin de Heere Zich openbaart. Bijbelse gewetensvorming begint daarom met het verlevendigen van het sluimerende Godsbesef in het geweten van een kind.

Leven voor Gods aangezicht betekent dat een kind moet leren dat de stem van de Heere in het bijzonder klinkt *vanuit Zijn onfeilbaar Woord*. Vanuit dit Woord hoort een kind wat Heere gebiedt en verbiedt, wat goed en kwaad is. Als bij gewetensvorming in de opvoeding de Bijbel gesloten blijft, is er al sprake van ontsporing omdat dan niet al bij voorbaat de stem van de Heere vanuit het Woord zuiver doorklinkt.

Ons geweten is aangeboren

De Bijbel leert ons dat het geweten aan ieder mens eigen is. Het geweten is een wezenlijk onderdeel van het mens-zijn. Het geweten moet wel ontwikkeld, gevormd worden door middel van de opvoeding.

Dat er bij gewetensvorming sprake is van een psychologisch proces ontkennen we niet, namelijk dat een kind de ge- en verboden van zijn ouders langzamerhand wel of niet in zich opneemt. De stem van buiten, in aanwezigheid van de ouders, wordt langzamerhand een stem die van binnen gaat klinken zonder dat de ouders aanwezig zijn.

Dat laat de grote verantwoordelijkheid zien van de ouders in de opvoeding, want de manier waarop ouders hun ge- en verboden hanteren, zal

5

Gewetensvorming

Inleiding

In dit en het laatste artikel gaat het over gewetensvorming. Deze uitdrukking wordt vaak genoemd. De vraag hoe gewetensvorming concreet handen en voeten gegeven moet worden, blijft vaak onbeantwoord. Als daarbij ook nog gevraagd wordt welke plaats de Bijbel heeft bij gewetensvorming moet hebben, valt er een grote stilte. In de laatste twee artikelen wordt een eerste aanzet gegeven hoe we vanuit Gods Woord met gewetensvorming moeten omgaan.

Bouwstenen

De Bijbel geeft duidelijke bouwstenen die bij gewetensvorming van groot belang zijn. Als we deze bouwstenen, die onmisbaar zijn voor gewetensvorming, vergeten, is het gevaar groot dat het geweten van een kind niet zo gevormd wordt als de Heere ons in Zijn Woord voorschrijft. Puntsgewijs hieronder een aantal bouwstenen, die van fundamenteel belang zijn.

Leven voor Gods aangezicht

In het vorige artikel werd duidelijk dat er in onze tijd een devaluatie van het geweten naar het gevoel is opgetreden in onze westerse cultuur. We beleven voor het eerst in de geschiedenis van de mensheid een tijd waarin het algemeen Godsbesef schijnt geweken te zijn. Anno 2011 ervaart onze jeugd in de werkelijkheid van alle dag er schier niets meer van dat er een God is. Het leven van alle dag is doortrokken van een totale gerichtheid op het hier en nu en van een totale afwezigheid van

van grote invloed zijn op hoe het geweten van een kind zich ontwikkelt, vormt óf misvormt.

In het licht van wat ouders beloven bij de derde doopvraag moet via de stem van de ouders ook de stem van de Heere doorklinken. Zo leert een kind luisteren naar zijn geweten. Zo leert hij of iets wel of niet mag omdat niet alleen zijn ouders dit zeggen maar ook omdat de Heere dit zegt. Het aangeboren geweten wordt zo gaandeweg een sprekend geweten.

Geneigd tot alle kwaad

Bij gewetensvorming is het zeer belangrijk welk mens- en kindbeeld de opvoeding stempelt. Gods Woord laat er geen twijfel over bestaan dat onze kinderen geneigd zijn tot alle kwaad. Dit betekent dat ons kind een verdorven natuur heeft. Echte kinderen van óns. Dat komt er bij het opgroeien vroeg of laat wel uit!

Iedere rechtgeaarde ouder houdt intens veel van zijn kind. Het lieve kind is echter ook stout, eigenwijs, ongehoorzaam. Het lieve kind moet soms gecorrigeerd worden, er dienen regels bijgebracht te worden over wat hij wel en niet mag doen.

De fundamentele ik-gerichtheid van een kind moet leren rekening te houden met orde, regels en met andere mensen om niet tot een onuitstaanbaar en onhandelbaar kind op te groeien. De neiging tot alle kwaad moet door opvoering en onderwijs ingedamd worden.

Natuurlijk moet een kind ook gestimuleerd worden en positief benaderd worden. Een goede opvoeding vindt hierin een evenwicht.

Het is een groot misverstand als men de neiging tot alle kwaad ontkent en denkt dat het kwade alleen door het goede en positieve overwonnen kan worden. Pelagius stelde dat een kind als een onbeschreven blad ter wereld komt en door navolging van anderen tot een goed of slecht mens opgroeit, afhankelijk van wat wordt voorgeleefd. Pelagius is al eeuwen geleden gestorven, maar zijn gedachtegoed helaas nog lang niet!

De Heere heeft, ter beteugeling van het kwade dat in onze kinderen leeft, het geweten ingeschapen. Het sprekende geweten als heilzame 'weerderhouder'. Gelukkig als ouders eerlijk onder ogen zien en erkennen dat ook hún kinderen in zonden ontvangen en geboren zijn en geneigd zijn tot alle kwaad.

Als dit onder ogen wordt gezien zal te meer het belang beseft worden om de

kinderen door gewetensvorming te helpen om het kwade te beteugelen. En dit kan alleen als een kind vanuit Gods Woord krijgt aangereikt wat wel en geen zonde is in de ogen van de Heere.

Leren luisteren naar Gods geboden

God is eeuwig en in Zijn wet heeft de eeuwige God Zijn wil bekend gemaakt. In Zijn wet maakt de Heere ons bekend wat goed en kwaad is en wat Hij van ons als Wetgever eist.

Bij gewetensvorming zal in de eerste plaats Gods wet aan het Woord moeten komen om de Tien Geboden in het geweten van het kind in te scherpen. Het geweten is de aangeboren neiging om te oordelen wat goed en kwaad is en dat zal pas op een goede manier gaan functioneren als in de opvoeding het geweten gevormd en genormeerd wordt aan de Tien Geboden. De tekst en de uitleg van deze ge-

Het loon van het onderhouden van Gods geboden geeft rust en vrede in het geweten en maakt samenleven met elkaar in dit tijdelijke leven tot een groot goed.

boden moeten daarom in de opvoeding een grote plaats krijgen. Moeten we zeggen in deze tijd; een grotere plaats?

Heel praktisch kan hier voor alle terreinen van het leven gebruik gemaakt worden van wat onze Heidelberger Catechismus aan uitleg geeft. Gewetensvorming moet in de praktijk van alle dag plaatsvinden en daartoe biedt onze Catechismus een uitnemende en concrete handleiding. Ik kom hier in het laatste artikel nog op terug. Het belang van het inscherpen van de Tien Geboden kan niet licht overschat worden. Bij de Tien Geboden komt immers steeds de Heere aan het Woord in wat Hij ge- en verbiedt. In dit verband is van wezenlijk belang dat ouders doordrongen zijn van wat de Heere door Mozes zegt tot het volk Israël in Deuteronomium 6:7: *'en gij zult ze uw kinderen inscherpen en daarvan spreken, als gij in uw huis zit en als gij op den weg gaat, en als gij nederligt en als gij opstaat'.*

In het onderwijs van de wet vindt er bij het kind een voortdurende confrontatie plaats met wat hij voelt,

denkt en wil. Ook worden zijn gedachten, woorden en daden voortdurend in eeuwigheidslicht gezet. Gaandeweg de opvoeding moet een kind leren dat er niet alleen gehoorzaamheid naar de letter van de wet wordt gevraagd, maar ook gehoorzaamheid naar de geestelijke betekenis van de wet met het hart. De plaats van de wet in de drie stukken van ons Troostboek: als een spiegel om in te blikken in onze ellende, als een tuchtmeester om uit te drijven tot de Verlosser, als een staf om te wandelen in het spoor van Psalm 119.

Belangrijk is ook dat een kind leert dat Gods geboden heilzaam zijn. Het loon van het onderhouden van Gods geboden geeft rust en vrede in het geweten en maakt samenleven met elkaar in dit tijdelijke leven tot een groot goed. Bij het luisteren naar Gods geboden mag niet ontbreken dat de Heere niet alleen als Wetgever eist dat wij Hem gehoorzamen, maar dat Hij het als onze Schepper ook zo waard is om gevreesd en gediend te worden. Dit betekent dat de noodzaak van wedergeboorte en bekering en de mogelijkheid daarvan steeds met bewogenheid aan het hart van het kind moet worden gelegd.

Gewetensvorming waarbij Gods geboden niet aan het geweten van het kind worden gelegd, gaat voorbij aan de meest wezenlijke betekenis van het geweten, namelijk dat de Heere spreekt door het geweten.

Verantwoordelijkheid voor eigen daden

Bij gewetensvorming mag niet ontbreken dat een kind leert dat het verantwoordelijk is voor zijn eigen daden. Deze verantwoordelijkheid geldt tegenover de Heere, zijn ouders en ook tegenover zichzelf. In ieder kinderhart voltrekt zich een gevecht tussen wat hij graag wil of fijn vindt, ook al weet hij bewust of onbewust dat het niet goed is, en wat er van hem gevraagd wordt. Het is een groot voorrecht als een kind leert dat zijn arglistige hart hem vaak aanzet tot dingen die zijn geweten verbiedt. Gelukkig als ouders er sturing aan geven om een kind te leren kiezen om soms dingen te doen die ouders van hem vragen, terwijl hij het niet fijn vindt. Achteraf geeft het gehoorzamen echter dat gevoel wel in de vorm van vrede en rust in het geweten.

Stimuleren van eigen verantwoordelijkheid is het tegenovergestelde van alleen maar denken aan jezelf. In het kinderleven blijkt al snel de neiging

schuld altijd bij een ander of bij de omstandigheden neer te leggen. Gewetensvorming moet een kind leren naar zichzelf te kijken en onder ogen te zien wat er van hem geëist wordt, door de ouders en door de Heere.

'Gezonde' gewetensvorming

Iedere ouder die kinderen opvoedt, weet hoe moeilijk het is om aan een gebod en verbod het juiste gewicht te geven. In al ons doen en laten maken we voortdurend afwegingen wat wel en niet goed is en die afweging heeft niet in alle situaties een even zware lading.

Bij een 'gezonde' gewetensvorming leert een kind nuanceringen aanbrengen in dat wat meer of minder gewicht heeft. Een kind wordt erg geholpen als in de opvoeding het geweten gaandeweg zo wordt gevormd dat de mate van overtreding van een gebod in verhouding staat met de mate waarin het geweten spreekt.

Hoewel er aan de ene kant geen onderscheid gemaakt mag worden tussen grote en kleine zonden, is er aan de andere kant toch trap en mate in de straf naarmate de overtreding groter is. Dit onderscheid is belangrijk omdat anders het kind gaat denken dat het niet uitmaakt hoe het zich gedraagt in woord en wandel

Om een voorbeeld te noemen: een

kind mag niet boos zijn op zijn broertje of zusje en moet daarop aangesproken en gecorrigeerd worden. Als een kind in zijn boosheid echter gaat slaan en vechten, dan zal de correctie ook strenger moeten zijn.

Als een ouder kleinere en grotere zonden altijd allemaal even zwaar bestraft en corrigeert, dan leert een kind niet om dit onderscheid te maken. Het voert in dit bestek te ver, maar het is bekend dat kinderen, die dit onderscheid niet leren maken, op latere leeftijd vaak een onevenwichtige persoonlijkheid ontwikkelen of een gewetensfunctie hebben die altijd even heftig reageert, of die... helemaal niet spreekt.

Zo is ook belangrijk dat de ouder niet in allerlei situaties nodeloos de Heere erbij betreft als voortdurende onderstreping van zijn eigen gezag. We moeten eerlijk onderkennen dat ouders dit soms uit machteloosheid doen, omdat ze anders het kind niet de baas kunnen. Vroeg of laat wreekt zich dit echter en krijgt de Heere de schuld van alles wat een kind van zijn ouders niet mag. In de beleving en het geweten van het kind ontstaat dan door het gedrag van de ouders een verkeerd beeld van de Heere.

(wordt vervolgd)

Rijssen,

ds. A. Schreuder

meente was uitgenodigd, werd bij dit heugelijk feit stilgestaan.

Door dhr. J. de Graaf van de jubileumcommissie werd een inleidend woord gesproken over de roeping tot het ambt van herder en leraar. Na het openingsgebed van ouderling J. Seip werd door ouderling A. Izelaar namens de kerkenraad een hartelijk woord gesproken tot ds. Van Aalst en zijn vrouw. Vervolgens werd de dominee toegezongen door de kinderen van de gemeente uit Psalm 25 vers 2 en 6. Hierna volgde een muzikaal intermezzo. Door jongeren van de verenigingen werden cadeaus overhandigd namens de gemeente. De dominee kreeg een gouden horloge met inscriptie. Ook werd aan zijn echtgenote gedacht. Zij kreeg als waardering, voor alles wat zij doet voor de gemeente (meest op de achtergrond), ook een horloge. Er werden vier boeken met wensen en felicitaties van alle gemeenteleden geschonken. Ook een bedrag om een gezinsfoto te laten maken. De dag werd beëindigd met een dankwoord van de dominee. Hij bedankte voor zoveel liefde uit de gemeente. Het is bewezen aan een onwaardige. Hij besloot de bijeenkomst met gebed.

In de ochtenddienst op zondag 18 september werd door ds. Van Aalst een herdenkingspredikatie gehouden n.a.v. Lukas 17:10. Thema: Vaders knecht over een dienstknecht.

1. Wat hij doet (Alzo ook gij wanneer gij zult gedaan hebben);
2. Wat moet (al hetgeen u bevolen is);
3. Wat hij zegt (wij zijn onnutte dienstknechten).

In de preek stond de dominee erbij stil hoe de Heere de weg in zijn leven wonderlijk geleid heeft. Een weg die niet altijd makkelijk geweest is. Maar groot als we iedere keer worden ingewonnen om te volgen. Wat overblijft is een onnutte dienstknecht, die moet zeggen dat Hij alleen de Getrouwe is. Hij heeft 25 jaar voor een ontrouwe dienstknecht willen zorgen.

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Drachten: ds. G. Mouw te Uddel;

Te Emmeloord: ds. A.T. Vergunst

te Carterton (Nieuw-Zeeland);

Te Goudswaard:

ds. B. van der Heiden te Alblasterdam;

Te Hoofddorp: ds. J. Schipper te Dirksland;

Te Woerden:

ds. H. Hofman te Sioux Center (U.S.A.).

BEDANKT

Voor Beekbergen:

ds. A. Vermeij te Nieuw-Beijerland;

Voor Oostkapelle: ds. A.T. Vergunst

te Carterton (Nieuw-Zeeland);

Voor Tholen:

ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;

Voor Vlaardingen:

ds. P. Mulder te Krimpen a/d IJssel;

Voor Zwijndrecht:

ds. C. Sonneveld te Lethbridge.

■ DOVENDIENST TE DORDRECHT

Op **zaterdag 15 oktober** hoopt ds. A.A. Brugge voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dordrecht, Mauritsweg 286. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horen den zijn eveneens hartelijk welkom.

■ HERDENKING AMBTSJUBILEUM DS. G.J. VAN AALST

Op zaterdag 17 september was het precies 25 jaar geleden dat ds. G.J. van Aalst mocht gedenken 25 jaar in het ambt van herder en leraar te dienen.

In een bijeenkomst, voorafgaande aan een receptie, waarvoor de gehele ge-

Namens de kerkenraad werden de dominee en zijn vrouw toegesproken door ouderling J. Seip. Door de gemeente werd hem Psalm 115:1 en 6 toegezongen.

Zaterdag 24 september werd een jubileumbijeenkomst gehouden voor genodigden. De heer M.A. Ros, voorzitter van de jubileumcommissie, sprak een welkomstwoord n.a.v. Romeinen 10:14. Na het openingsgebed door ouderling J. Seip, werd een jubileumboek met als titel 'Omdat Hij het heeft gedaan' getoond. De omslag van het boek werd toegelicht. Diaken B. Hooghwerff, redacteur van het boek, vertelde iets over de inhoud en het ontstaan van het jubileumboek. Op een zolder werd een doos gevonden met brieven van het voorgeslacht van dominee Van Aalst. Het waren mensen die de Heere mochten vrezen. De band met Gods kinderen werd onderhouden. In het jubileumboek wordt verslag gedaan van deze levensgeschiedenissen. Hooghwerff mocht het eerste exemplaar aan de dominee overhandigen. Vervolgens werd het woord gevoerd door ds. A. Moerkerken. Hij belichtte vier fasen in hun beider leven als student en docent. Door ds. C. Neele namens vrienden, predikanten en de redactie van de Saambinder, uit Psalm 126: 'Die met tranen zaaien zullen met gejuich maaïen.' Ouderling F.J. Wiersma uit Ridderkerk sprak namens de gemeenten Benthuizen en Ridderkerk. Student Huijser voerde het woord namens de studenten met als thema: een vaderlijke docent. De bijeenkomst werd door ds. Van Aalst afgesloten met een dankwoord waarin verwondering en dankbaarheid centraal stonden voor alles wat hem die middag was toegewenst en aangeboden. God alleen de eer, omdat Hij het gedaan heeft. Een bijzonder woord van dank werd gericht aan zijn vrouw die hem de afgelopen 25 jaar tot grote steun geweest is, en aan de jubileumcommissie en de vrijwilligers die veel werk hebben gedaan. Tot slot liet hij Psalm 69:14 zingen en eindigde hij de bijeenkomst met gebed. Hierna werd een receptie gehouden die door de kerkenraad was aangeboden.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Klaaswaal

■ HERDENKINGSDIENST 40-JARIG AMBTSJUBILEUM DS. M.J. VAN GELDER

Op 22 september 2011 werd in het kerkgebouw van Geldermalsen de herdenkingsdienst gehouden t.g.v. het 40-jarig ambtsjubileum van ds. M.J. van Gelder. Ds. Van Gelder begon de preek met een kort persoonlijk woord. 'We mogen hier

samen zijn om een jubileum te gedenken. De Heere komt alle lof, eer en dankzegging toe. In mij, dat is in mijn vlees, woont geen goed. Anderzijds is Christus alleen mijn Hoop, van Wie ik mag zeggen: 'Toen in mijn zielsellende, Zijn aangezicht mij kende.'

De tekst voor de preek was Ef. 3:8: 'Mij, de allerminste van al de heiligen, is deze genade gegeven, om onder de heidenen door het Evangelie te verkondigen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus.' Het thema is: Paulus, de dienaar van Christus. 1. Paulus, de allerminste. 2. Christus, de Allermeeeste.

Waarom noemt Paulus zich de allerminste? Hij kan zijn eigen verleden niet vergeten. Wat een wonder dat God naar mij heeft omgezien, een vervolger van Zijn gemeente! Iets hiervan zal gekend worden door al Gods dienstknechten. Paulus móest voor God buigen, en mócht het onder God verliezen. Dat is niet uit wanhoop, maar uit hartelijke liefde. Hebben wij zo mogen buigen? Wat een wonder als dan de hemel opengaat en Christus het hart naar Zich toehaalt en omhelst. Dan is het niet moeilijk om te belijden: ik ben de allerminste, als Gods Koninkrijk maar gebouwd wordt.

De 'onnaspeurlijke rijkdom van Christus.' Wie Hem niet kent, is vol van de wereld en leeg van God. Dan ben je arm. In die tijd wisten ze alles van afgoderij en de Olympische spelen. Wie zich daaraan overgeeft, is op weg naar de eeuwige rampzaligheid. En je kunt zo ook in de kerk zitten! Waar kijken jongeren en ouderen naar? Nederland in de 21e eeuw is teruggekeerd naar het heidendom, brood en spelen. Een leven buiten Christus. En buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Verkondigen: geen beschouwelijk verhaal, maar Hem Zélf verkondigen. 'Tot ú is het woord dezer zaligheid gezonden.' Onnaspeurlijk, Christus' gewilligheid door de dood heen om doodschuldige mensen te zaligen. Wanneer deze pijn ons hart treft, dan belijden wij: 'Ik heb God niet gediend.' Dat gaat gepaard met droefheid naar God. Als Christus dan in Zijn belofte komt,

komt er een onvoorwaardelijke en hartelijke overgave. Hij breekt al ons verzet en komt met Zijn onnaspeurlijke liefde tot onze ziel.

Onnaspeurlijk. 'Ik ben gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.' Als dat in de ziel neerdaalt, is het of de hemel neerdaalt.

Onnaspeurlijk. Hij is de grote Hogepriester over het huis van God. Zijn voorbede gaat altijd door, voor hen die niet bidden en danken kunnen. Hij is de Koning, Die Zijn volk bewaart.

Hij wordt nooit armer van uitdelen. Kom dan maar met uw lege emmertje en zet het voor Gods aangezicht. Kom maar met uw lege ziel en leg ze voor Hem neer. Het kostte Hem wel een ontzaglijke prijs: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Hij werd verlaten, om zondaren op eerlijke wijze tot Zich te trekken. Ik de allerminste en Christus de allermeeeste. Wij als Gods knechten verlangen het Paulus na te zeggen. Wij moeten van ons afwijzen en heenwijzen naar Christus. Als wij het zelf hebben ondervonden dat wij verloren waren en Christus naar ons omgezien heeft, dan is Hij toch alles? Laten de dienaren dan maar uitdelers zijn van de menigerlei genade Gods, tot eer van God en tot heil van onsterfelijke zielen. Amen. Na toespraken van ds. C. Harinck en ds. J.J. Tanis wordt de dienst besloten met het zingen van Psalm 72:11: 'Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen.'

Kerkenraad Geref. Gemeente
Middelburg-Zuid

■ BEVESTIGING/INTREDE KANDIDAAT/DS. R.A.M. VISSER IN TERNEUZEN

Op 21 september werd kandidaat R.A.M. Visser bevestigd tot predikant van de gemeente van Terneuzen. Voor deze dienst en ook voor de intrededienst mocht van het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente in Nederland gebruikt worden.

Zijn bevestiger ds. A. Moerkerken nam Jesaja 6:1-8 als Schriftgedeelte voor de verkondiging, met name vers 5a "Toen zeide ik: Wee mij, want ik verga!" en 8b "Toen zeide ik: Zie, hier ben ik, zend mij henen."

In dit gedeelte getuigt een dienaar des Woords van zijn (1) beven voor God, (2) vrede met God en (3) zending door God. Jesaja wist precies het tijdstip van zijn roeping: In het jaar toen Uzzia stierf. De roeping tot prediker van het Woord gaat niet buiten een mens om. Jesaja zag de Heere in een visioen en de serafs prezen Hem: "Heilig, heilig, heilig is de HEERE der heirscharen!" Jesaja ziet hier Gods volmaaktheid. Het gevolg is: wee mij want

ik verga, want hij is een man van onreine lippen. Dat Jesaja juist de zonde van zijn lippen noemt, kan teruggevoerd worden doordat hij zojuist de engelen volmaakt hoorde spreken.

Maar Jesaja ontving ook vrede met God. De seraf nam een kool van het altaar. Reiniging is alleen te verkrijgen door het altaar in de hemel, het voorbeeld van Christus' offer.

Er moet gemeenschap komen tussen ons en het altaar. De engel neemt daarom een kool van het altaar en roert de mond, de zieke plek van Jesaja aan. "Zo is uw misdaad geweken." Het is een voorrecht als een dienaar mag weten dat zijn zonden verzoend zijn.

Jesaja hoorde de stem des Heeren: "Wie zal Ik zenden?" Roeping is meer dan zin hebben in de taak. Toen zei Jesaja: "Zie hier ben ik, zend mij henen." Wat Jesaja betreft: de opdracht was zwaar, zie het vervolg van het hoofdstuk. Hierom zal zijn hele leven gecirkeld hebben tussen de twee polen van "wee mij, want ik verga" en "zie hier ben ik, zend mij henen". Na de lezing van het formulier tot bevestiging klonk het 'Ja ik, van ganser harte'. Aan de handoplegging namen, naast ds. Moerkerken, de volgende personen deel, die ook een zegenwens uitspraken: ds. J.J. Tanis (Matth. 4: 19), ds. L. Blok (Luk. 9: 13a en 1 Thess. 5: 24), ds. G.J. van Aalst (Jer. 51: 16a en Jer. 1:19b) en de vader van de kandidaat, ouderling J. Visser (2 Tim. 2: 1). Ds. Moerkerken sprak - nu dominee - Visser toe en merkte op dat God Zijn belofte waarmaakt. Van kandidaat-notaris werd hij kandidaat-verkondiger van de heilige Schrift. Daarna sprak hij mevrouw Visser en de wederzijdse ouders toe.

Tegen de kerkenraad en gemeente merkte hij op dat dit de 14e keer is dat Terneuzen een predikant krijgt, het is de 5e na de herinstituering. Hij sprak de wens uit dat de kerkenraad als één achter zijn predikant zou staan.

In de avonddienst deed ds. Visser intrede in de gemeente van Terneuzen.

De tekst voor deze dienst was 2 Kor. 5:14: "Want de liefde van Christus dringt ons." Thema van de preek: "Het geheim van de evangeliëdienaar". 1. De inhoud: de liefde van Christus. 2. De uitwerking: die liefde dringt ons.

Korinthe was een havenstad, welvarend maar ook vol zedeloosheid en ontucht. Toch lezen we ook: "Ik heb veel volk in deze stad."

Tegen alle aantijgingen van valse leraren in kan Paulus niet nalaten om Christus te prediken, want het oordeel komt (vs 10, 11). Daardoor wordt zijn prediking bewogen: "Wij dan, wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof."

De liefde van Christus dringt hem.

Deze liefde staat onlosmakelijk tegenover de ernst van het oordeel als twee zijden van dezelfde munt. De liefde van Christus krijgt gloed tegen de achtergrond van het oordeel.

In deze liefde schittert de bron: het welbehagen van God. Deze prediking brengt tot een heilzame overtuiging van zonde, gerechtigheid en oordeel; verbreekt het hart voor God, bewaart voor wanhoop; doet de zondaren opstaan om met een verloren leven tot God te gaan. Verwondering is er, als we leren: niet alleen voor anderen, maar ook voor mij, de voorname der zondaren. De uitwerking hiervan is een leven tot Gods eer.

De liefde van Christus is onveranderlijk. Wij zijn ontrouw, Hij blijft getrouw.

De uitwerking van deze liefde op de evangeliëdienaar is drang: Wee mij, indien ik het Evangelie niet verkondig. Hoe meer deze liefde heerst, hoe meer de zucht naar eigen eer weg is, hoe meer lijdzaamheid, hoe meer we de ander uitnemender achten dan onszelf.

De liefde is scherp onder de verkondiging van de wet en de noodzaak van de wedergeboorte. Alles aan onze zijde wordt afgebroken. Tegelijkertijd is deze zo ruim en gunnend in de nodiging van het Evangelie.

Met de vraag hoe we ten opzichte van deze liefde van Christus staan, werd de preek besloten. Is het, ootmoedig, schroomvallig, toch: ik heb Hem lief, omdat Hij mij eerst heeft liefgehad? Dat er voortgang zij in de ervaring van deze liefde die de kennis te boven gaat. Dan krijgt Zijn Naam alle eer.

Na de preek bedankte ds. Visser de curatoren, docenten, studenten alsmede de kerkenraden en de gemeenten waar hij mocht voorgaan voor de contacten, het onderwijs, de zorg en gastvrijheid die hij in de afgelopen vier jaren ondervonden had. Hij bedankte de kerkenraad en gemeente van Terneuzen voor de voorbereidingen voor zijn komst en wenste verbondenheid te mogen ondervinden door de band van het Woord en zo, samen met zijn vrouw, dienend in de gemeente te mogen verkeren.

Vervolgens werd ds. Visser toegesproken door wethouder J. Bos namens B&W van Terneuzen, ds. J. A. Weststrate namens de plaatselijke kerken, ds. J.J. Tanis namens de classis Middelburg en de particuliere synode zuid, ds. B. van der Heiden namens het curatorium, student C. van Ruitenburg namens de studenten aan de Theologische School, en ouderling J. Paardekooper namens kerkenraad en gemeente.

P.P. Eikelboom, ouderling

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG 9 SEPT. 2011 TE MIDDELBURG

Ds. D.W. Tuinier opent de vergadering, namens de roepende kerk van Middelburg-Centrum. Hij vervangt ds. J.M.D. de Heer, die afwezig is in verband met een bezoek aan een zendingsveld. De tijdelijke preses laat Psalm 17:3 zingen. Daarna gaat hij voor in gebed. Hij heet iedereen welkom, in het bijzonder kandidaat Visser als toekomstig predikant in de classis Middelburg.

Vervolgens leest hij 1 Koningen 3 vers 1-15 en spreekt een openingswoord n.a.v. vers 9a: "Geef dan Uw knecht een verstandig hart". Ds. C.G. Vreugdenhil is eveneens met kennisgeving afwezig.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. G.J.N. Moens, assessor: ds. J.J. Tanis, quaestor: ouderling B. Sturm en scriba: ouderling S. Riemens.

N.a.v. een brief van het Deputaatschap Kerkelijk Grootboek besluit de classis dat zustergemeenten eventueel uitsluitend zullen worden benaderd voor giften en niet voor leningen.

Bij de behandeling van de rapporten van de kerkvisitatie blijkt dat er zorgen rondom Heart Cry zijn. Hier moeten we als ambtsdragers pal staan, anders zullen onze gemeenten van binnenuit uitgehold worden. Het werkt als een olievlek, omdat die groepering zo wervend bezig is, zo wordt verwoerd. Er wordt voorgesteld een helder en openhartig stuk over Heart Cry in De Saambinder op te laten nemen dat als een signaal zou kunnen werken.

Een afgevaardigde vraagt aandacht voor het geestelijk leven. Ook al is de Heere nog niet met Zijn Geest geweken, toch wordt het geestelijk leven zo spaarzaamlijk gevonden. Is het dan niet nodig om in ootmoed te buigen aan de troon der genade. Wat kunnen we als ambtsdrager soms zo ver met de wereld meegaan. Dat het maar mocht wegen op onze harten en dat we ons zouden vrijmaken van het bloed van de gemeenteleden.

De gemeente Middelburg-Zuid vraagt bredere aandacht voor uitwassen bij de zogenaamde vrijgezellenfeesten.

Ambtsdragers kunnen dit o.a. aan de orde stellen bij huwelijks gesprekken, gesprekken met belijdeniscatechisanten, op de oudere catechisatiegroepen. De eindredacteur zal een artikel voor het kerkblad Gomarus schrijven.

De verdeling van de consulentschappen wordt als volgt: ds. De Heer: Aagtekerke, Meliskerke en Middelburg-Zuid; ds. Moens: Westkapelle en Vlissingen; ds. Tanis: Terneuzen; ds. Tuinier: Middelburg-Centrum en Oostkapelle; ds. Visser: Oostburg en ds. Vreugdenhil: Haamste-

de. Hierbij wordt meegedeeld dat ds. Visser begeleid zal worden door ds. L. Terlouw als mentor.

Als roepende kerk voor de eerstvolgende classisvergadering op maandag 23 januari 2012, aanvang 9.30 uur, wordt de gemeente van Middelburg-Zuid aangewezen. De vergadering zal gehouden

worden te Middelburg-Centrum. Tenslotte verzoekt ds. Moens ouderling Hus van de roepende kerk om te eindigen. Deze laat zingen Psalm 72:1 en eindigt met dankgebed.

S. Riemens, scriba

BERICHTEN

■ OUDERAVOND HELPENDE HANDEN, AFD. MIDDEN-NEDERLAND

Ouderavond, te organiseren door Helpende Handen, afd. Midden-Nederland, op **donderdag 27 oktober**, aanvang: 20.00 uur, in gebouw Bartholomeushof achter de kerk van de Geref. Gemeente te Scherpenzeel, Prinsenlaan 27. Deze bijeenkomst zal worden gehouden voor ouders van mensen met een verstandelijke beperking. Hierbij wordt vooral gedacht aan diegenen bij wie je niet op het eerste gezicht de beperking kunt zien. Ervaringen en gedachten kunnen worden uitgewisseld over hoe je als ouders van een kind met een handicap om kunt gaan met pijnlijke reacties, soms vol onbegrip.

Inleiding door Jorien de Weert uit Amersfoort, (school)maatschappelijk werker bij De Vluchtheuvel, over: "Begrip voor beperking of beperkt begrip?".

■ HERFSTMARKT TE RIJSSEN

Herfstmarkt/rommelmarkt met boekenkraam, te organiseren door de vrouwenverenigingen Dorcas-Noord en Dorcas-West te Rijssen, op **woensdag 19 oktober**, van 10.00-14.00 uur, in de Noorderkerk, te Rijssen, Molenstalweg 19. Deze markt zal gehouden worden van 10.00 uur tot 14.00 uur. De opbrengst is voor zending en evangelisatie.

■ VERKOPING TE OUDEMIRDUM

Verkoping door vrouwenvereniging "Niet in eigen kracht" te Oudemirdum op **zaterdag 29 oktober**, van 10.00-15.00 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente aldaar, Huningspaed 3. De opbrengst is voor kerk/zending/evangelisatie enz.

■ ZANG/ORGELBIJENKOMSTEN Elspeet

Hervormingsavond, te organiseren door

de Ring Oost van de Bond van Zangverenigingen (BZGG) op **vrijdag 21 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de Dorpskerk van Elspeet, Nunspeterweg 5, m.m.v. de gemengde koren "Jeduthun" uit Genemuiden, "Bel Canto" uit Zwolle en "Vox Humana" uit Elspeet. Leiding: ds. G. van Manen. Collecte t.b.v. Stichting De Vluchtheuvel.

Enkhuizen

Zangavond op **zaterdag 15 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de Ontmoetingskerk te Enkhuizen, Klopperstraat 12, met medewerking van o.a. het jongerenkoor "Elad" uit Elspeet Collecte t.b.v. bouwfonds Geref. Gemeenten Andijk-Enkhuizen.

Gouda

Zangdag met cd-opname voor onze gehandicapte vrienden op **zaterdag 15 oktober**, in de kerk van de Geref. Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b. Inloop om 10.00 uur. Sluiting ongeveer 15.30 uur. Leiding en meditatie: ds. G.J. van Aalst. Sluiting: dhr. K. Kleppe van Siloah. Voor onze gehandicapte vrienden gratis lunch. Opgaven voor deze dag via e-mail: riakalkman@hotmail.com. Ook belangstellenden zijn hartelijk welkom.

's-Gravenzande

Zangavond op **vrijdag 21 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de Westerkerk van de Geref. Gemeente te 's-Gravenzande, Obrechtlaan 21, t.g.v. het 30-jarig bestaan van het gemengd koor "Soli Deo Gloria", aldaar. Ook het mannenkoor "Daheen" uit Leiderdorp verleent hieraan medewerking.

Heusden

Orgel- en psalmzangavond (samenhang met bovenstem en solo/duet) op

zaterdag 22 oktober, aanvang: 19.30 uur, in de Grote- of St. Catharijnekerk te Heusden (N.Br.), Burchtstraat 2. Collecte t.b.v. kerkbouw Geref. Gemeente van Aalburg.

Kapelle

Koor- en samenzangavond, te organiseren door Omnis Cantare op **zaterdag 15 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de Hervormde Kerk te Kapelle, met medewerking van o.a. een aantal musici en het jongerenkoor "Chaverim" uit Alblasserdam.

Leiding: ouderling K. Kleppe uit Kapelle. Collecte voor het gezinsvervangend tehuis de Beukelaar te 's Gravenpolder (voor het inrichten van de tuin).

Klaaswaal

Zangavond op **zaterdag 22 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Klaaswaal, Havenweg 9, m.m.v. het kinderkoor 'Benjamin' en het gemengd koor 'Met hart en stem' uit Slikkerveer met organist J. Roukens. Leiding: ouderling M. van der Elst.

Scherpenzeel

Veluwe Psalmzang op **zaterdag 22 oktober**, aanvang: 19.00 uur, in de Hervormde kerk te Scherpenzeel. Ds. A. Verschuure verzorgt meditatie over de te zingen Psalmen. Collecte t.b.v. kerkbouw Geref. Gemeente te Scherpenzeel.

Voor meer informatie: www.naarhetconcert.nl.

Veen

Koor- en samenzangavond, te organiseren door de Ring Midden van de BZGG, op **zaterdag 15 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Veen, Mussentiend 10. Namens de vereniging Helpende Handen zal dhr. S.J. Beukens een appelwoord spreken over projecten in de gehandicaptenzorg. Medewerking verlenen: de gemengde koren "Canticum" uit Zwijndrecht en "Comt nu met Sangh" uit Veen. Collecte t.b.v. "Helpende Handen".

Wijk en Aalburg

Hervormingszangavond (met samenzang) op **zaterdag 29 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de Hervormde kerk, Grote Kerkstraat 30 in Wijk en Aalburg, met medewerking van o.a. het mannenkoor Jeduthun uit Amersfoort en organist Marcel van de Ketterij. Leiding: student C. van Ruitenburg.

■ NIEUW: CURSUS KINDERWERK

De Jeugdbond organiseert dit najaar een cursus Kinderwerk in Woerden. In deze nieuwe cursus worden leidinggevend

in het kinderwerk gemotiveerd, krijgen ze nieuwe ideeën aangereikt, kunnen ze ervaringen uitwisselen en wordt ook de praktijk betrokken. Aan de cursus werken diverse deskundigen en leidinggevenden mee. In vier avonden worden de volgende thema's behandeld:

1. Daarom kinderwerk!
2. Relatie met kinderen.
3. Organiseren doe je samen;
4. Een goed programma.

Data: **donderdag 3 en 17 november en 1 en 15 december**

Locatie: kerkgebouw Geref. Gemeente te Woerden. Cursusleiding: Gertrude de Regt.

Kosten: € 30,-. Opgeven kan bij Liesbeth Rikkers, (0348) 489948 of info@jbgg.nl.

■ BIJENKOMST RÉVOKE TE GOUDA

Openbare bijeenkomst op **zaterdag 12 november**, aanvang: 14.45 uur, van de Reformatische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen (ReVOKE) voor echtparen die tot de doelgroep behoren, maar ook hun familieleden, belangstellenden en ambtsdragers, in het gebouw van Driestar Educatief, Burgemeester Jamessingel 2 te Gouda. Lezing door: ds. A. Vlietstra, Hersteld Herv. predikant te Katwijk aan Zee, over: "Een kind hebben of een kind zijn?" en dhr. J.A. Jobse te Elspeet over "Een huwelijk zonder kroon...!?" Sluiting 17.15 uur. Voor meer informatie en/of aanmelden: www.revoke.nl of (0184) 64 22 53.

18.30 uur ds. G.J. van Aalst; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Opheusden 15.30 uur ds. A. Verschuure; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. B. van der Heiden; Oude-Tonge 14.30 uur ds. J. Schipper; Poederloijen 19.00 uur ds. L. Blok; Puttershoek 10.00 uur ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur stud. J. van Laar; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur stud. A.T. Huijser; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. G. Clements; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur stud. J. van Laar; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. H. Paul; Sint Annaland 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur ds. W.J. Karels; Soest 9.30 uur ds. A.A. Brugge en 16.00 uur ds. L. Terlouw; Stad aan 't Haringvliet 15.00 uur ds. G. Pater; Stolwijk 15.00 uur stud. S.W. Janse; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde- De Vecht (in Jacobus Fruytier scholengemeenschap te Apeldoorn) 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 uur ds. S. Maljaars en 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Vlaardingen 19.00 uur ds. M. Joosse; Vlissingen 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Westzaan 10.00 en 15.30 uur ds. A.J. Gunst; Wierden 9.30 uur ds. L. Terlouw en 17.00 uur ds. K. Boeder; Woerden 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 18.30 uur ds. J. Driessen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 18.30 uur stud. A.T. Huijser; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. A. Vermeij.

■ DINSDAG 18 OKTOBER 2011

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Brakel 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 13.30 uur ds. A.A. Brugge; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. E. Hakvoort; Mijdrecht 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Naaldwijk 19.45 uur ds. C. van Krimpen; Opheusden 19.30 uur ds. A. Schot; Opperdoes 19.30 uur ds. A.J. Gunst; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw; Urk 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ WOENSDAG 19 OKTOBER 2011

Aalburg (dankdag) 9.30, 15.00 en 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Beekbergen 19.30

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 16 OKTOBER 2011

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Aalst 14.30 uur ds. M.J. van Gelder; Alphen a/d Rijn 10.00 en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. B. Labee; Arnhem 16.00 uur ds. S. Maljaars; Barendrecht 10.00 en 17.00 uur ds. J. Mijnders; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur stud. S.W. Janse; Bodegraven 16.30 uur ds. H. Paul; Borsele 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Boskoop 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Breda 10.00 en 15.30 uur student P.G. Heijkamp; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 15.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. F. Mulder; Ede (Verl. Maanderweg 33) 12.15 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.45 uur ds. R. Kattenberg; Enschede 10.00 uur ds. J. Karels; Enter 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.00 uur leesdienst en 14.30 uur ds. E. Hakvoort; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; 's-Gravenpolder 9.30 en

18.00 uur ds. E. Hakvoort; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Groningen 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 19.00 uur ds. A. Schot; Hoofddorp 18.30 uur ds. J.S. van der Net; Hoogeveen 15.30 uur ds. A. Vermeij; Hoogvliet 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. P. Mulder; Kamperland 10.00 en 16.30 uur ds. C. Neele; Kapelle-Biezelinge (in Sionkerk te Goes) 11.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.00 uur ds. W. Harinck; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Krabbendijke 9.30 en 18.30 uur ds. G. Hoogerland; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. R. Boogaard; Marknesse 19.00 uur ds. P. Mulder; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Naaldwijk 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; Nieuwdorp 14.00 uur ds. A. Schreuder; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. W. Visscher; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. W. Harinck; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. E. Bakker; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterend (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. C.A. van Dieren; Oosterland

uur ds. J.S. van der Net; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Eindhoven 19.30 uur ds. W. Visscher; Helvoetsluis 19.30 uur ds. E. Bakker; Hilversum 19.45 uur ds. J. van Belzen; Leerdam 19.30 uur stud. A.T. Huijser; Meeuwen 19.30 uur ds. K. Boeder; Meliskerke 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 19.30 uur stud. S.W. Janse; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. E. Hakvoort; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. G. van Manen; Stolwijk 19.30 uur ds. A. Schot; Veen 19.30 uur ds. P. Melis; Veenendaal 19.30 uur ds. S. Maljaars; Westzaan 19.30 uur ds. J. Schipper; Woerden 19.30 uur ds. A. Verschuure.

■ DONDERDAG 20 OKTOBER 2011
 Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Borssele 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Boskoop 19.30 uur ds. L. Terlouw; Genemuiden 19.30 uur ds. C. Hogchem; Houten 14.30 uur ds. J.S. van der Net; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J. van Belzen; Nijkerk 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. G. Brede-
 weg; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. M. Karens; Scherpenzeel 14.15 uur ds. A. Verschuure; Sprang-Capelle

14.00 uur ds. M. Karens; Zwolle 19.30 uur ds. C. Hogchem.

■ VRIJDAG 21 OKTOBER 2011
 Middelburg-Centrum 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Opperdoes 14.30 uur ds. W. Harinck; Oudemirdum 14.45 uur ds. W.J. Karels.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 16 OKTOBER 2011
 Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Nunspeet geeft met droefheid kennis dat de Heere uit het midden van onze gemeente heeft weggenomen mevrouw

Maria Hup-Veleke

in de leeftijd van 94 jaar.

Na het overlijden van haar man heeft zij van 1962 tot 1979 in getrouwheid onze gemeente als kosteres gediend.

De Heere gedenke haar achtergebleven familie en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, ds. A. Schot, preses
 J. van Buuren, scriba

Nunspeet, 5 oktober 2011

Vak.won. t.h. in **ZEELAND**,
 schoon, ruim en sfeervol!
www.boerderijvakantiezeeland.nl
 Tel: 0113-302209

Te huur in Canada, een
vakantiewoning dichtbij Norwich
(Ontario). Tel. 001519 688 0947.
 Hollands sprekend.

kina
 begrafenisverzorging

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper
 010-450 66 26
 Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
 0182-58 39 32
 Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Maria Alm

Wintersport vakantie Oostenrijk

Wij hebben nog enkele mogelijkheden voor uw vakantie in het wintersport seizoen, in eigen sfeer
 Bel of mail ons gerust
 e-mail info@appartielwaldemar.eu
www.appartielwaldemar.eu
 tel: 0043 (0) 658 271189

NIUW SCHIPPERSBOEK

13,95

Deel 20 uit de Schippersserie

Het Veerhuis en de Rozendonk

Dirk Hersdaal, de veerman, raakt na het overlijden van zijn godvrezende vrouw aan lager wal. Wanneer hij verlaafd raakt aan de drank, hertrouwt hij met Dinet zijn eerste liefde. Zijn enige dochter Rien vertrekt teleurgesteld naar Amsterdam. Wanneer Rien terugkeert om zich met haar familie te verzoenen, treft ze haar vader dronken aan ...

Elke 2 maanden een nieuw deel.
 Wordt ook abonnee en u betaalt 9,95 per deel.

uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'

Lange Vorststr. 21 Goes
 Tel. 0113-221909
www.ramshoorn.nl

Ook verkrijgbaar bij de boekhandel

- Ik bestel hierbij: ex. **Het Veerhuis...** à 13,95
 Ik abonneer mij op de Schippersserie à 9,95 per deel (zie website)
 Van de 20 reeds verschenen delen wens ik:
 alles alles, behalve..... niets
 (na opzegging nog 3 delen)

Naam
 Adres
 Postcode
 Woonplaats
 Telefoonnr.

Bon, in enveloppe zonder postzegel, zenden aan:
De Ramshoorn, Antwoordnummer 860, 4460 WB Goes

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
Begravenissen

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

 Haastrecht Oudewater Montfoort
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening
Relatieproblemen of Vreemdgaan?

Een aantal van onze psychologen werkt op verzoek vanuit een Christelijke achtergrond.

begrafenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509
www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Te koop in Barneveld
goed onderhouden tussenwoning.
Bj 1983. Ruime achtertuin
en geen huizen achter.
Vraagprijs € 232.500 kk.
Tel 06 21 50 11 88 (na 18:00 uur)

Te huur in Norwich/Ontario
(Canada) gemeubileerde vakantie-
woning met 4 slaapkamers
Info A. Boeder Tel.0015198635495
of norwichantiques@nor-del.com

*Huwelijksbureau voor
Gereformeerde Gezindte.*

Voor alleenstaanden die op zoek zijn naar een partner uit de EIGEN achterban.

*Huwelijksbureau voor
Gereformeerde Gezindte.*

is landelijk werkend.
Voor meer informatie kijkt u op:
www.HuG.G.nl of belt u 06 130 28 26 0.

TWEE ZEEUWSE SCHOLEN ZOEKEN EEN DIRECTEUR!

De besturen van de Julianaschool te Krabbendijke en van De Zandbaan te Rilland vragen met ingang van 1-2-2012, of zo spoedig mogelijk daarna, een enthousiaste en ervaren

Directeur

Julianaschool (0,6 FTE) De Zandbaan (0,4 FTE)

We zoeken een persoon die...

- in leer en leven de grondslag van de school van harte onderschrijft en bij voorkeur belijdend lid is van de Gereformeerde Gemeenten;
- als directeur in staat is op inspirerende wijze leiding te geven aan het onderwijs en de organisatie van de school, beleid te ontwikkelen en uitvoering te geven aan het onderwijsproces, personeelsmanagement, financiën en beheer;
- ervaring heeft in het leidinggeven aan een (grotere) basisschool;
- op hoofdlijnen denkt en goede communicatieve vaardigheden bezit;
- voeling heeft met de praktijk en op samenwerking gericht is;
- zichzelf herkent in de profielschets, welke op te vragen is bij de voorzitters van de schoolbesturen.

Wij bieden...

- een benoeming in schaal DB;
- op beide scholen een enthousiast team dat graag samenwerkt met een professioneel en empathisch leider;
- samenwerking met een Management Team op de Julianaschool;
- op beide scholen administratieve en secretariële ondersteuning;
- scholen die bestuurlijk zijn aangesloten bij de VGS en Colon.

Wilt u meer informatie over deze vacature...

- bezoek dan de websites www.zandbaan.nl en www.julianaschoolkrabbendijke.nl voor een eerste indruk van beide scholen;
- neem dan voor de Julianaschool contact op met de voorzitter van het bestuur, dhr. J.A. Koeveringe, tel. 06 – 2908 3602 of met de interim directeur, dhr. R.G. Westerduin, tel. 06 – 1459 8995;
- dan kunt voor De Zandbaan contact opnemen de voorzitter van het bestuur, dhr. J.A. Hoekman, tel. 06 – 5326 6125 of met de interim directeur, dhr. P.J. Kleinjan, tel. 06 – 3370 3298.

Uw reactie...

- zien we met belangstelling tegemoet vóór D.V. 22 oktober 2011. Uw sollicitatiebrief met Curriculum Vitae kunt u richten aan:

*de secretaris van het bestuur van de Julianaschool,
dhr. M. Verhoeven, Postbus 21, 4413 ZG Krabbendijke,*

*de secretaris van het bestuur van De Zandbaan,
dhr. T.H.M. Golverdingen, Galentijnsedam 13, 4411 DA Rilland.*

Tot slot...

- Eén directeur voor beide scholen geniet de voorkeur van de schoolbesturen, echter solliciteren op één van de vacatures is ook mogelijk;
- De sollicitatiegesprekken zijn gepland voor: D.V. maandag 31 oktober en woensdag 2 november 2011;
- Een assessment kan deel uitmaken van deze procedure, sollicitatiecode van de VGS is van toepassing.

acquisitie naar aanleiding van deze advertentie wordt niet op prijs gesteld

Juliana School
met het Woord op weg

De Julianaschool staat in het centrum van Krabbendijke, een dorp met zo'n 4.500 inwoners, waar rust en ruimte nog gemeengoed zijn.

De school telt 12 groepen en wordt momenteel door circa 310 leerlingen bezocht. Het grootste deel van hen behoort tot de Gereformeerde Gemeenten. Het team bestaat (inclusief ondersteunend personeel) uit 27 personen.

De Zandbaan

De Zandbaan is de kleinste reformatorische school van Zeeland en staat aan de rand van het dorpje Rilland. Rilland een dorp met zo'n 3.000 inwoners, ligt op 5 km afstand van Krabbendijke. Ruim 60 leerlingen, die verdeeld zijn over drie combinatiegroepen, bezoeken de school.

Het team bestaat uit 7 enthousiaste personeelsleden. De vacature is ontstaan doordat de directeur gekozen heeft voor lesgevende taken.

De dorpen maken deel uit van de gemeente Reimerswaal en zijn gelegen tussen de Oostere- en de Westerschelde. Bovendien zijn in Krabbendijke en Rilland de nodige winkels en faciliteiten te vinden. Voortgezet onderwijs kan in Krabbendijke gevolgd worden op het Calvijns College.

AANBIEDINGEN!
DeRoBoeken.nl

PSYCHOSOCIALE ZORG
VERPLEGING
PERSOONLIJKE VERZORGING
PALLIATIEVE ZORG
MANTELZORGONDERSTEUNING
HULP BIJ HET HUISHOUDEN

Zorglijn: (010) 264 07 77
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos THUISZORG ZORG DIE BIJ Û PAST.

Te Huur
Vrijstaande woning in Rijssen.
In de nabijheid van Kerk en Centrum.
Beganegrond: Hal, royale woonkamer, dichte keuken, bijkeuken, studeerkamer
1e verdieping: badkamer met douche en ligbad, toilet en 3 slaapkamers.
Grote schuur(garage) en een leuk tuinhuis in de tuin.
Adres: Van Wijngaardenstraat 7
Huurprijs €850,- per maand excl. g/w/l Beschikbaar.
Voor bezichtiging bel:
G. Voortman 06-53621333

Jakob heb ik liefgehad

Praktische en geestelijke lessen uit het leven van Jakob

ds. A. Schot

Vanaf de moederschoot heeft Jakob er álles aan gedaan om de zegen te bemachtigen. Hij moest echter leren dat deze alleen uit genade te verkrijgen is.

De auteur wil in deze overdenkingen laten zien hoe Gods verkiezende liefde verheerlijkt wordt in het leven van een dwalende zondaar. Het leven van Jakob is nog steeds tot onderwijs voor hen die niet weten hoe zij de zegen kunnen verkrijgen. 'Zalig hij, die in dit leven, Jakobs God ter hulpe heeft'.

De overdenkingen zijn bijzonder leerzaam om persoonlijk te lezen, maar ook heel geschikt om te gebruiken in de leedsdiensten.

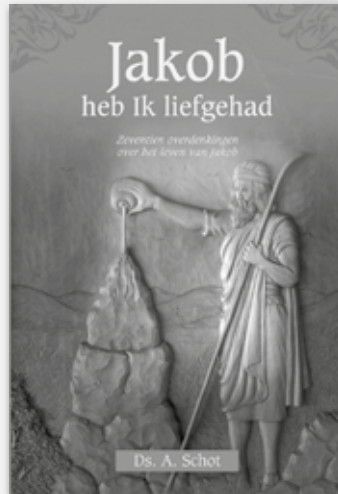
Gebonden uitvoering

€ 17,90

Verkrijgbaar in de boekhandel

www.debanier.nl

verantwoord lezen

Jong echtpaar met kinderen
zoekt per direct **woonruimte**
in omg. Kapelle-Biezeling
Tel 06-21146156

Man zoekt parttime werk
bij een begrafenis onderneming,
liefst midden des lands.
Tel. 06-15690920

ZOJUIST VERSCHENEN

*Uitvoering: Gebonden
Formaat: 190 x 265 mm
Omvang: 555 blz.
Illustraties: ruim 500 foto's
en illustraties
Prijs: € 30,-
excl. € 8,- verzendkosten*

Elk verhaalt zijn weg en zaken

175 jaar Gereformeerde Gemeente Rijssen Van oudsher hebben de Walkerk en de Eskerk te Rijssen een rijk gezegend geestelijk leven gekend. In dit herdenkingsboek staat het werk des Heeren centraal. De hoofdlijn wordt gemarkeerd door de predikanten die in de afgelopen 175 jaar de gemeente hebben gediend. Daarnaast is veel aandacht besteed aan het genadewerk Gods in de harten van Zijn kinderen en het leven op de gezelschappen.

Exemplaren zijn te bestellen door het verschuldigde bedrag (€ 38,- incl. verzendkosten) over te maken op rekeningnummer 1593.55.974 t.n.v. Herdenkingsboek Gereformeerde Gemeente Rijssen onder vermelding van: Naam, straat, huisnummer, postcode en woonplaats.

Voor meer informatie kunt u bellen naar:
H. Harbers, Ter Weelstraat 28, 7462 RT Rijssen Tel. 0548-515949

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

**BOEDER
HERENMODE**

- businesskostuums
- ambtskleding
- trouwkostuums
- gelegenheidskleding
- rouwkleding
- koorkleding
- verhuur jacquets

Plein 1940 173 | Scherpenzeel
Telefoon (033) 277 01 72
www.boederherenmode.nl

*Voor een waardige en
stijlvolle verzorging
van begrafenissen*

met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.

Wij verzorgen alléén begrafenissen door het gehele land en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.
• H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Melieste.

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam T (0184) 611 154
Waardenburg T (0418) 652 039
Werkendam T (0183) 701 017

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

3e traditionele
**Veluwe
Psalm-
zang**

D.V. zaterdagavond
22 oktober 2011
**Hervormde Kerk
Scherpenzeel**
Aanvang 19.00 uur

Algehele leiding en meditaties:
ds. A. Verschuure
Organist: Martin Weststrate
Collecte t.b.v.: nieuwbouw
Geref. Gemeente Scherpenzeel
Toegang GRATIS | CD-opname

AVONDMAAL-SERVIEZEN
Uit voorraad of naar tekening.
Schoonhovens Silverhuys B.V.
Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

Van Horssen bv BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

**Begrafenisverzorging
Kamsteeg**

Waar ú ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begrafenissen

0183 - 44 94 94

Hoofdgraaf 5 - 4281 NM Andel
www.begrafenisverzorgingkamsteeg.nl

Voor Werkendam: A.L. Bor, tel. 0183-512859

Een respect- en stijlvolle
uitvaart is onze zorg

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Abonnee worden?

Nieuwste boek ds. P. van Ruitenburg gratis!

Daniël is het jongerenblad dat actueel, aansprekend en bezinnend tegelijk is. Nieuwe abonnees krijgen óf de laatste nummers van **Daniël** in 2011 gratis óf ontvangen het nieuwste boek van ds. P. van Ruitenburg, **Diep ontzag**. * **Daniël** kost € 30 per jaar.

Vul de bon in op www.jbgg.nl/daniel

Fam./dhr./mw.**
Voorletter(s): _____ Tussen-voegsel (voluit): _____ Achternaam: _____
Adres: _____
Postcode: _____ Woonplaats: _____
Bank- of gironr.: _____ Geboortedatum: _____ (dd-mm-jjjj)***

Ik kies voor:
 laatste nummers van **Daniël** in 2011 gratis gratis boek **Diep ontzag**

* Voorwaarde laatste nummers gratis: abonnement loopt tenminste door tot eind 2011. Voorwaarde boek **Diep ontzag** gratis: abonnement loopt tenminste door tot eind 2013. ** Doorhalen wat niet van toepassing is. *** Van de rekeninghouder

Opsturen naar: Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten, Antwoordnummer 2108, 3440 VB Woerden

Diep ontzag. Waarom genade zo'n wonder is is een boek over gevoelige en controversiële onderwerpen uit Gods Woord. Er staan in de Bijbel dingen die je niet zomaar kunt verwerken. Je wordt er stil van. Je huivert. We gaan dat soort onderwerpen soms uit de weg. Wie er met een boog omheen loopt mist ook veel, want de schaduwkant van de waarheid heeft ook een lichte kant. Het boek kost in de winkel €14,50

Den Hertog uitgeverij

**jeugd
bond**
Gereformeerde Gemeenten